

C. van der Leest, Zes eigenschappen van preken

23-10-2010

Mijn streven is dat mijn preken in elk geval deze zes eigenschappen hebben:

1 Ze zijn veelzijdig

Ik probeer recht te doen aan het geheel van de Bijbel. Daarom preek ik in de tijd van kerst tot pasen uit de Evangeliën, van pasen tot de zomervakantie uit Handelingen en de Brieven en van de zomervakantie tot advent uit het Oude Testament. Daarnaast volg ik de lijn van de Catechismus.

2 Ze zijn breed

Ik wil in mijn preken een appèl doen op:

- Het hoofd: in mijn preken wil ik ook kennis doorgeven, inzicht geven in de Bijbel; daarbij past dat een preek interessant gevonden wordt.
- Het hart: preken moeten niet blijven steken in het hoofd. Ik wil graag dat mensen er ook door geraakt worden, zodat ze vol verwondering zijn over God en zijn liefde bewonderen.
- De handen: ik vind het te beperkt als mensen preken interessant vinden of daarover enthousiast zijn en vervolgens overgaan tot de orde van de dag. Preken moeten ook het gedrag van mensen veranderen, zodat ze anders omgaan met zichzelf, de naaste, hun bezit, hun werk.

3 Ze zijn aards

In preken komen hemelse zaken aan de orde, die geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord; de boodschap reikt dus uit boven deze werkelijkheid. Tegelijk moeten preken niet alleen over de hemel gaan en zich alleen tot de ziel richten. Ze moeten evengoed gaan over ons aardse leven, over de actualiteit. Daarom is voor mij in m'n preken altijd een terugkerende vraag: hoe kunnen mensen ermee geholpen worden in verbondenheid met God te leven terwijl ze met hun voeten in de klei van alledag staan?

4 Ze zijn reëel

In preken worden grote woorden gesproken over Christus en het christen-zijn. Tot op zekere hoogte geldt immers dat het koninkrijk er reeds is. Tegelijk is het een feit dat we in een gebroken wereld leven, want voor een belangrijk deel is het koninkrijk er nog niet. Alleen grote woorden gebruiken kan volgens mij heel ontmoedigend werken voor mensen met hun bescheiden levens. Daarom vind ik het belangrijk ruimte te geven aan de tegenstem. De hoorder moet merken dat die in zijn/haar moeiten erkend wordt, ook hierin dat die soms niet veel verder komt dan tot het abc van het geloof.

5 Ze zijn ordelijk

Mensen die mij kennen weten dat ik van orde houd. Dat geldt voor mijn studeerkamer en dat geldt ook voor mijn preken. Ik vind het belangrijk dat een verhaal samenhang vertoont, dat er een logische orde in de gedachten is, dat er een duidelijke lijn valt aan te wijzen. Dan pas krijg ik er ook zelf greep op.

6 Ze zijn eerlijk

Wat door mij op de kansel gezegd wordt moet kloppen met mijn eigen levenspraktijk. Mijn leven zou mislukt zijn als m'n gezin tegen mij zou zeggen: 'Mooie praatjes op de kansel maar zoals wij jou kennen maak je die helemaal niet waar.' Natuurlijk, altijd blijft er een spanningsveld bestaan, want mijn eigen leven valt niet samen met mijn boodschap; ik preek ook tegen mezelf. Maar er moet wel een zekere harmonie zijn, zodat te merken valt dat ik m'n best doe volgens m'n eigen woorden te leven. Heel duidelijk gezegd: mensen mogen mij als mens en christen op m'n preken afrekenen. Met dat ik dit zeg, vind ik dat wel eng....

1-6 Slot

Maak ik dit allemaal waar? Ik weet dat een goede zangleraar nog geen goede zanger is. Dus ik kan mijn streven misschien wel mooi formuleren, maar of ik dit ook allemaal in praktijk breng? Ik hoop: in elk geval wel een beetje.